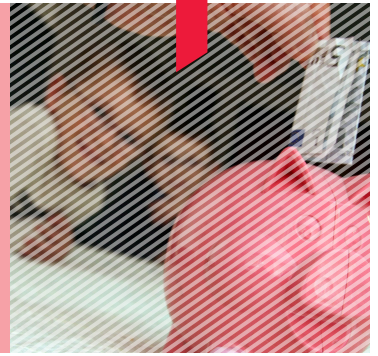


VÆRD AT VIDE OM

Når skolepengene ikke slår til



Den seneste finanslov giver de frie skoler betydelige økonomiske udfordringer i de kommende år. De færreste skoler kan øge skolepenge i en sådan grad, at dette fuldt ud kan kompensere for det faldende statstilskud. Når skolens væsentligste indtægtskilder ikke følger omkostningsudviklingen, stiller det store krav til skolernes økonomistyring og tilpasningsevne – så hvad gør man, når skolepengene ikke slår til?

Budgettet - skolens livsnerve

Budgettet er skolens hjælpeværktøj til at vurdere, om der er balance mellem indtægter og udgifter. Det er endvidere her, der kan skabes overblik over, hvordan skolens ressourcer anvendes og prioriteres. Jo tidligere en ubalance opdages, desto større er mulighederne for at foretage velovervejede tilpasninger mv. Grundlæggende er der to muligheder for at genskabe balancen. Indtægterne øges og/eller omkostningerne reduceres.

Det er vigtigt at kende de mulige håndtag og forudsætninger, som er relevante for ens skole, når der fokuseres på omkostningsminimering og herunder, hvad effekten af ændringer kan medføre. Vi har i det følgende oplistet en række forhold, som skolen med fordel kan overveje, når omkostningerne skal reduceres:

Vedligehold og investering: Er typisk den mest oplagte post.

Efterrationalisering på vedligeholdelses- og investeringsplaner med en fornyet prioritering, som medfører, at kun det allermest nødvendige gennemføres. I denne proces skal man dog være opmærksom på, at der kan være vedligeholdelsesarbejder, hvor en udskydelse vil kunne medføre skade og yderligere omkostninger på længere sigt.

Samlæsning: Vurdering af mulighederne for at reducere antallet af lærertimer ved at øge holdstørrelserne? Ikke alle fag er dog egnet til samlæsning, og beslutningen herom er individuel og afhængig af den enkelte skole.

Elev-/forældrearbejde: Det kan være en nødvendig løsning at involvere elever og forældre i skolens drift. Eksempelvis ved at lade disse løse afgrænsede eller periodiske opgaver.

Udlicitering: Det er ikke sikkert, at det er mest hensigtsmæssigt, at skolen selv varetager opgaven. En udlicitering medfører, at skolen kun betaler for de ydelser, som denne modtager. Det er i princippet kun fantasien, der sætter grænser for, hvilke ydelser der kan udliciteres. Det kunne eksempelvis være rengøring, administration, pedelfunktion eller kostafdeling.

Samarbejde: Etablering af et samarbejde med andre institutioner eller eksterne parter om løsning af udvalgte opgaver kan medføre, at timer, som skolen ikke selv kan udnytte, eventuelt kan trækkes af samarbejdspartneren. Alternativt er man flere om at dække de ressourcer, som ikke udnyttes.

Uden likviditet går det ikke

De fleste skoler vil kunne klare at have regnskabsmæssige underskud i nogle år. Selv med negativ egenkapital kan skolen ofte fortsætte, men hvis det kniber med likviditeten, er det, som når kroppen mangler ilt - det er en forudsætning for at holde sig i live.

VÆRD AT VIDE OM

Maj 2011

Denne publikation er skrevet i generelle vendinger og skal alene betragtes som generel vejledning. Publikationen dækker ikke specifikke situationer, og du bør ikke handle - eller undlade at handle - uden at have fået professionel rådgivning. Kontakt venligst BDO for at drøfte de specifikke problemstillinger. BDO, vores partnere og medarbejdere påtager os ikke ansvar for tab foranlediget af en handling, der er taget - eller ikke er taget - på baggrund af oplysningerne i denne publikation.

Det er derfor afgørende, at der tilstræbes et godt kapitalberedskab, således at skolen vil kunne honorere sine forpligtelser løbende.

Dette kapitalberedskab opnås enten ved, at skolen har etableret en tilstrækkelig stor trækingsret på sin kassekredit, eller selv har en likvid reserve, som sætter skolen i stand til at betale sine forpligtelser i takt med, at disse forfalder. Det kan således være en fordel, at skolen har et kontant indestående i banken på trods af en tilsvarende kortfristet gæld. Det kapitale beredskab giver nemlig skolen større frihedsgrader i forhold til iværksættelse af initiativer og aktiviteter, der vurderes at være strategisk vigtige for skolens udvikling. Herudover forlænger et godt kapitalberedskab den periode, hvor skolen vil kunne modstå tilbagegang og driftsøkonomisk ubalance.

Vi har i det følgende belyst en række muligheder, som med fordel kan overvejes, når pengestrømmene ikke er tilstrækkelige i forhold til forpligtelserne.

Gældspleje og afdragsfrihed

Skolen kan med fordel løbende forholde sig til sammensætningen i sine samlede gældsforpligtelser. Der er mange kombinationsmuligheder i forhold til variabel og fast rente samt løbetid. Valget af gældstyper og afdragsprofiler har stor betydning for skolens likviditetsbelastning og renteniveau i øvrigt. Eksempelvis kan en omlægning af eksisterende prioritetslån til længere løbetid eller afdragsfrihed reducere den likviditetsmæssige belastning betydeligt.

Forkortede betalingsfrister

En gennemgang af skolens indtægtsside med fokus på kredittider, herunder forretningsgange for fakturering og opfølgning, kan sikre, at tilgodehavender konverteres til likvider uden unødigt udskydelse. Herudover kan en eventuel aftale om forudbetaling af skolepenge bidrage til at udbedre midlertidige likviditetsmæssige spidsbelastninger uden at skulle inddrage eksterne kreditgivere.

Øgede kredittider og udskydelse af betalinger

Udnyttelse af kredittider, herunder aftale om forlængede betalingsfrister, kan endvidere være en løsningsmodel i perioder med akut likviditetsmangel. Det kan eksempelvis være en fordel at aftale en afbetalingsmodel med en eller to store kreditorer, såfremt dette medfører, at skolen derved får balance i sine pengestrømme.

Støtteforening og fonde

Det er godt at have en ven. En støtteforening kan vise sig at være en uvurderlig støtte, både når det går godt, og når det kniber. Endelig findes der et stort antal fonde. De fleste af disse støtter dog primært etablering og alene inden for afgrænsede formål, hvilket medfører, at fondssøgning kan være meget tidskrævende.

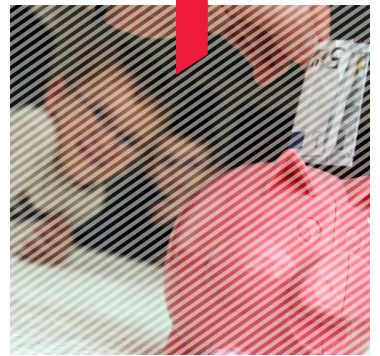
Alternative finansieringskilder

Med finanskrisen er det blevet betydeligt sværere at opnå belåning. Det medfører, at det kan være relevant at overveje alternative finansieringskilder, såsom pantebreve, forældrelån eller kommunelån. Samlet for disse er, at det typisk kræver et større forarbejde af skolens ledelse.

Sammenfatning

Fremtiden byder på mange udfordringer og stiller store krav til de frie skolers beredskab og omstillingsevne. Vi anbefaler, at skolen i sit budgetarbejde og ved sin periodeopfølgning tager højde for dette, således at der arbejdes med en større sikkerhedsmargin end tidligere. Det er afgørende for levedygtigheden, at skolens likvider og trækingsret tager højde herfor.

Endvidere anbefales det, at der løbende er tæt kontakt med skolens revisor og bankrådgiver, således at eventuelle problemstillinger identificeres så tidligt som muligt. Jo før problemerne identificeres, desto større er mulighederne for at imødegå disse.



HAR DU SPØRGSMÅL SÅ KONTAKT:



Klaus Grønæk Jakobsen
Partner, statsautoriseret revisor
Tlf. 96 26 38 35
klg@bdo.dk

BDO Statsautoriseret revisionsaktieselskab og BDO Kommunernes Revision, Godkendt revisionsaktieselskab, begge danskejede revisions- og rådgivningsvirksomheder, er medlemmer af BDO International Limited - et UK-baseret selskab med begrænset hæftelse - og dele af det internationale BDO netværk bestående af uafhængige medlemsfirmaer. BDO er varemærke for både BDO netværket og for alle BDO medlemsfirmaerne. BDO i Danmark beskæftiger godt 1.100 medarbejdere, mens det verdensomspændende BDO netværk har næsten 47.000 medarbejdere i 119 lande.

WWW.BDO.DK